

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Frygt og lede i Eventyrland – Leonora Carrington DEN OVALE DAME OG ANDRE FORTÆLLINGER

Af

[Mikkel Boris](#)

– 28. juni 2016 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Fortællinger](#), [Skønlitteratur](#)

Det er som dag og nat med Carringtons surrealistiske fortællinger, men desværre mest nat.

Citat

Skelettet var ligeså kisteglad som en galning, der er sluppet ud af spændetrojen. Det følte sig befriet, fordi det kunne gå rundt uden at være bebyrdet med kød på kroppen. Myggene stak det ikke mere. Det behøvede ikke længere blive klippet. Det var hverken sultent eller tørstigt, koldt eller varmt. Det var langt fra kærlighedens firben og dens bedsteborgere, langt fra konkubinernes mælk, langt fra månens snot. Svampe-tenorerne, der skød op på meridianerne, beskæftigede det ikke længere.

En overset engelsk-mexicansk kulturfatterinde med feministiske tilbøjeligheder for første gang på dansk? Det lyder næsten for godt til at være sandt, og det er det også. For selvom udgivelsen rammer midt i den sympatiske tidsånd, hvor kanonen genskriveres til de kvindelige forfatters fordel, fortjener Leonora Carrington (1917-2011) desværre ikke at være andet end perifer.

Kosmopolitten Carrington voksede op i England, datede Max Ernst i Frankrig, flygtede til Spanien under 2. Verdenskrig og flyttede senere til Mexico, hvor hun vandt stjernestatus som både maler, skulptør, forfatter og kvinderettighedsforkæmper. Hun bekendte sig utvetydigt til den surrealistiske bevægelse og publicerede flere af sine noveller i diverse surrealistiske magasiner sammen med store koryfæer som André Breton og Max Ernst. Med DEN OVALE DAME OG ANDRE FORTÆLLINGER får vi et tværsnit gennem forfatterskabet; fra debutudgivelsen 'Frygtens Hus' til de afsluttende memoirer 'Dernede', fra moraliserende eventyr som 'Hr. Grégoires flue' til den meningsundvigende hyldest til elskerken 'Overfluglen: Max Ernst'.

Fortællingerne er ligesom hendes malerier surrealistiske tableauer, befolket af makabre motiver som levende kadavere, fordærvet kød, ildevarslende ravn og afhuggede hoveder foruden en bred fauna af snakkesalige dyr. Selvom hun læner sig op ad eventyrets flade, nøgterne og ordknappe stil, tilføjer hun ofte udsyrede og småpsykedeliske digressioner til et eventyrland, som har drømmenes abrupte og spontane logik som forbillede. Her er konformiteten den største skræk og fornuften den farligste fjende. I surrealismens ånd dyrker hun det okkulte og de seksuelle driftsimpulser, men bidrager selv med en fascination af astrologi og en intuitiv forbindelse til dyreriget – særligt hestene.

Carrington har mange velfungerende (sort-)humoristiske indfald; i 'Debutanten' overtaler en pige sin bedste veninde, en talende hyæne, til at dræbe en tjenestepige og påtage sig dennes afrevne ansigt som forklædning til et bal. Eller den fabulerende 'Skellet holder ferie', som var en del af en kollektiv føljeton, et cadavre exquis, hvor forskellige forfattere fortsatte hinandens historier uden at kende til helheden – en slags surrealistisk selskabsleg om man vil. Når sproget flyder, kan man værdsætte denne originalitet, men det gør det desværre ikke altid.

En del, formoder jeg, skyldes oversættelsen. Flere fortællinger er oversat fra fransk, selvom de oprindeligt blev forfattet på engelsk, og den distance kan godt fornemmes.

Fakta

- Forfatter: Leonora Carrington
- Titel: DEN OVALE DAME OG ANDRE FORTÆLLINGER
- Oversat af: Ib Johansen
- Forord af: Ib Johansen
- Sider: 364
- Pris: 200,-
- Forlag: Det Poetiske Bureaus Forlag
- ISBN: 9788793347274
- Originaltitel: LA DAME OVALE (1939)

Køb bogen hos SAXO.com

Billeder

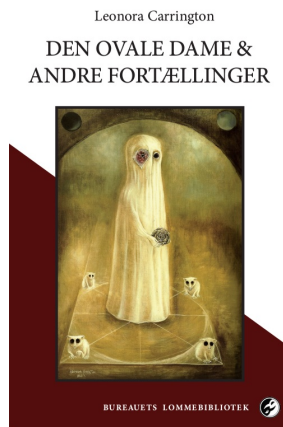
Sproget er ofte stift, anstrengende og fordansket på en kejtet måde. Et tekststykke som nedenstående er gumpetungt og havde haft fordel af en forsimpning:

– “Fjern håret fra dit ansigt og se på dig selv i spejlet.” Jenima trak på skuldrene og iagttog uinteresseret sig selv i spejlet ... “Nå, sig mig så, om du finder dig selv smuk?” ... “Hvorfor vil du være forskellig fra andre små piger på din alder?”

Det er upåagtede Det Poetiske Bureaus Forlag, som står bag projektet. Desværre. For uanset hvor stor sympati, jeg har for det lille forlag, som har en del spændende titler i kataloget, kunne jeg som læser godt have tænkt mig mere kapital bag udgivelsen. Flere af fortællingerne har væsentlige motivsammenfald med Carringtons malerier, og mange af dem var sågar oprindeligt illustrerede af Max Ernst. Dem må man desværre se langt efter. Det kunne have været interessant med en illustreret udgave til at belyse hendes tværaestetiske spændvidde. Desuden er udgivelsen for billigt produceret. Til 150-200 kr. nytter det ikke noget, at den lille paperback er så dårligt limet, at siderne river sig løs efter første læsning.

Summa summarum er det en ujævn udgivelse. Billedannelsen pendulerer mellem det insisterende og det forglemmende. Somme tider fungerer den springende fortælle teknik, andre gange løber det ud i sandet, fordi slutningerne bliver for tilfældige og pludselige. Potentialet forbliver uforløst. Der mangler skarphed – både sprogligt, strukturelt og materielt.

Synes godt om 8 personer synes godt om dette. Opret en profil for at se, hvad dine venner synes godt om.

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Nyeste anmeldelser i kategoriene [Fortællinger](#).

- [Punktumløs og uden mage – Jon Fosse OLAVS DRØMME](#) · 11-11-2015
- [Skarp satire og skønne rytmer – Virginia Woolf: KEW GARDENS](#) · 10-11-2015
- [Brontosauens skind – Bruce Chatwin I PATAGONIEN](#) · 29-10-2015
- [Kålormens blege kød – Marguerite Yourcenar ORIENTALSKE NOVELLER](#) · 18-03-2015
- [Rablen fra en fjern sfære – Andrzej Tichý OMSORGEN](#) · 10-03-2015

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Læs også

- [Unica, den inkarnerede dukke – Kirstine Refstrup JEG, UNICA](#) · 20-04-2016
- [Mord på Malta – Christopher Marlowe JØDEN FRA MALTA](#) · 19-04-2016
- [En erindringstur til barndommens ukomplicerede lykkeland – Amalie Laulund Trudso SOMMERHUS](#) · 18-04-2016
- [Selv den omhyggeligste udviskning efterlader striber – Yiyun Li ET RUM STØRRE END ENSOMHEDEN](#) · 14-03-2016
- [Banalitetens triumf – Marguerite Duras AT SKRIVE](#) · 12-08-2015

Tags: [cadavre exquis](#), [england](#), [erindringer](#), [eventyr](#), [fortællinger](#), [kultforfatter](#), [Leonora Carrington](#), [max ernst](#), [mexico](#), [okkult](#), [surrealisme](#)

Om Mikkel Boris

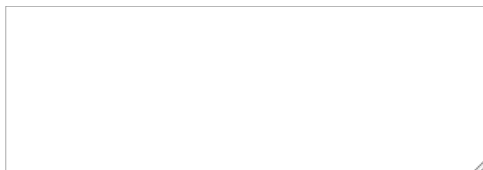
(f. 1991) læser på kandidatuddannelsen i litteraturvidenskab på Syddansk Universitet. Han læser helst litteratur, der er mørk, pervers og dekadent, men er selv ingen af delene. Det ville Freud nok have haft en ting eller to at sige om.

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet